

Nakon nekoliko dana pauze, uprkos negodovanju lokalnog stanovništva i aktivista za zaštitu prirode, radovi na vodozahvatu za mini-hidroelektranu u selu Rakita su nastavljeni. Tokom vikenda opet je došlo do koškanja sa obezbeđenjem, a trenutno je u selu mirno. Na akciju vraćanja reke u staro korito, investitor je imao konraudar - pomerio je granice gradilišta i opet preusmerio tok vode.

Selo koje je nekada bilo poznato po rudniku uglja "Jerma", voziću "Ćira" koji je prevozio ugalj i jednim od prvih jugoslovenskih igranih filmova Rudareva sreća koji je sniman upravo u Rakiti, sada je sinonim za sveopštu borbu za očuvanje reka i prirode. Svakoga dana, aktivisti iz različitih krajeva Srbije okupljaju se u selu, uzvikuju parole, nose transparente i poručuju da neće odustati od borbe za očuvanje ove male planinske reke, ali i za očuvanje i drugih reka u Srbiji.

Ipak, mala pobeda koju su meštani i aktivisti prošle nedelje ostvarili gerilskom akcijom nije bila dugog daha, investitor je uzvratio svojom akcijom kopanja korita i sada reka teče pored gradilišta i ne ometa radove. Meštani kao da gube nadu da će ovu bitku dobiti, a predsednik Saveta mesne zajednice Desimir Stojanov kaže da samo sila od više stotina ljudi može obustaviti radove.

Oni imaju mehanizaciju i silu, sada i privatno obezbeđenje. Pojedinačne akcije samo donose prijave i tužbe, ali tako ne bi bilo kada bi se skupilo 200-300 ljudi. Evo sada postavljaju tampon sloj, betoniraće taj deo, a mi ne možemo ništa da učinimo - kaže Stojanov.

A da meštani ne bi izgubili nadu, kao i proteklih dana potrudili su se aktivisti Odbranimo reke Stare planine koji svakodnevno dolaze u selo i planinari iz Babušnice koji su se skupili da im pruže podršku.

Borba se odvija i na pravnom polju, aktivisti iz inicijative ORSP reagovali su prijavljivanjem investitora Šumarskoj inspekciji koja je izašla na teren i podnela prijavu za privredni prestup "pustošenje šuma i bespravnu seču". Meštani se nadaju da će prijavama makar na kratko stopirati radove.

Iskoristio je situaciju kada smo bili u policiji da dajemo izjave oko bombe koja se pojavila u selu, da opet preusmeri tok reke. Kada smo se vratili, bager je već završio posao - kaže Stojanov.

Juče je situacija bila mirna, tek poneka razmena uvreda meštana i obezbeđenja i međusobna prijava zbog uvreda i pretnji. U selu je i dalje prisutan veliki broj policajaca, ali osim upozoravanja na red i mir, gotovo da nisu ništa činili. Na seoskoj sali, odakle kreće planinarska akcija uspona na planinu Ruj, momci i devojke okupljeni oko planinarskog kluba "Ruj 1706" oslikali su mural i tako dali svoj doprinos buntu meštana Rakite.

Primetne su i nove parole u selu koje upućuju na borbu meštana. Na sali je ispisan grafit

“Život nema – smrt ne doodi” a na kući pored gradilišta postavljen je baner “Dodoše divlji, isteraši pitomi”.

Borba stanovnika Rakite se nastavlja, selo će i narednih dana biti epicentar ekološkog bunda u Srbiji, gde će svoje straže nastaviti aktivisti ORSP, kao i ljubitelji prirode iz cele države. Podsetimo, u borbu za očuvanje Rakitske reke uključio se autor emisije “24 minuta” Zoran Kesić koji je pozvao građane da “zatrپaju” mejl Evropske energetske zajednice pišуći o ugrožavanju ove reke ali i reka na Staroj planini.

Početkom prošle nedelje je došlo do fizičkog sukoba meštana Rakite i privatnog obezbeđenja na gradilištu za vodozahvat MHE, a meštani i aktivisti izveli su gerilsku akciju vraćanja reke u svoje korito. Krajam oktobra u selu je pronađena bomba ispred kuće gde su smešteni radnici sa gradilišta MHE, a meštani tvrde da je to pokušaj investitora da ih prikaže u lošem svetlu. Istraga je u toku, a slučaj vodi Osnovno javno tužilaštvu u Pirotu.

Meštani Rakite održali su protest ispred Opštine Babušnice na kome su poručili da neće odustati od borbe za očuvanje svoje reke. I pored negodovanja lokalnog stanovništva investitor mini-hidroelektrane na Rakitskoj reci nastavio je radove na vodozahvatu.

Stanovnici malog planinskog sela mesecima se bore za očuvanje svoje reke, a prvi protest održali su na dan Međunarodnog uspona na Ruj.

Potpomognuti aktivistima sa Stare planine sprečili su nastavak radova na vodozahvatu, a Zavod za zaštitu prirode najnovijim ispitivanjima pronašao je zaštićene vrste na ovoj maloj planinskoj reci.

Izvor: juznevesti